BÀI GIẢNG: KIẾN THỨC CHUNG: VIẾT BÀI VĂN NGHỊ LUẬN VỀ MỘT VẤN ĐỀ ĐỜI SỐNG

MÔN: NGỮ VĂN

GIÁO VIÊN: MAI THỊ HOÀ

MỤC TIÊU

✓ *HS nắm được các kiến thức chung về bài văn nghị luận về một vấn đề trong đời sống.*

I. KIẾN THỨC CHUNG

1 Khái niệm, đặc điểm

- Kiểu bài:
    - Văn bản nghị luận: trình bày quan điểm cá nhân: đồng tình hay phản đối về vấn đề trong đời sống
    - Nêu ra luận điểm, kết hợp với các lí lẽ, dẫn chứng

⟶ làm sáng tỏ một vấn đề trong đời sống

⟶ thuyết phục người đọc, người nghe.

- Hình thức:
    - Trình bày dạng bài văn: có chia đoạn theo bố cục:

Mở bài: Nêu vấn đề

Thân bài: Phân tích, lí giải làm sáng tỏ vấn đề

Kết bài: Đưa ra kết luận

    - Trình bày sạch sẽ, không tẩy xoá
    - Không mắc lỗi chính tả /diễn đạt / ngữ pháp

- Nội dung:
    - Nêu được một hiện tượng xã hội trong đời sống.
    - Trình bày được quan điểm đồng tình/ phản đối về vấn đề đời sống ấy.
    - Giải thích lí do vì sao đồng tình hay phản đối.
    - Đưa ra được lí lẽ rõ ràng và bằng chứng đa dạng, thuyết phục.

- Đặc điểm: Các yếu tố trong bài văn:

- Vấn đề nghị luận: Là vấn đề được nêu ra để bàn luận
- Luận điểm: là những ý kiến thể hiện quan điểm của người viết về luận đề
- Luận cứ: Là hệ thống lí lẽ, dẫn chứng và phân tích, bình luận để làm sáng tỏ ý kiến
- Bằng chứng: là những sự thật (nhân vật, sự kiện, tư liệu) phù hợp với vấn đề cần nghị luận.

2 Yêu cầu bài viết

- Yêu cầu:

- Nêu được vấn đề đời sống cần nghị luận.
- Trình bày được ý kiến tán thành hay phản đối với vấn đề cần nghị luận.
- Giải thích lí do vì sao đồng tình hay phản đối.
- Đưa ra được lí lẽ rõ ràng và bằng chứng đa dạng.
- Lí lẽ và dẫn chứng ở phạm vi đa dạng và rộng hơn so với lớp 6.

- Các dạng bài viết:

+ Dạng bài cụ thể và trực tiếp (yêu cầu và vấn đề nghị luận được thể hiện trực tiếp)

- Đề 1: Xã hội ngày càng phát triển, con người càng cần phải đọc sách. Em có đồng tình với ý kiến này không? Hãy viết bài văn nghị luận thể hiện ý kiến của em.

+ Dạng bài mở và gián tiếp (chỉ nêu vấn đề / vấn đề thông qua một ngữ liệu)

- Đề 2: Hãy quan sát hình ảnh sau và viết bài văn nghị luận trình bày ý kiến của em.

3 Bố cục bài viết

- Mở:

Giới thiệu vấn đề đời sống cần nghị luận

Bày tỏ ý kiến (đồng tình/phản đối)

- Thân:

- Giải thích vấn đề
- Nêu ý kiến đáng quan tâm về vấn đề
- Thể hiện thái độ tán thành/ phản đối được nêu bằng các ý:

+ Khía cạnh 1 + lí lẽ, bằng chứng

+ Khía cạnh 2 + lí lẽ, bằng chứng

+ Khía cạnh n + lí lẽ, bằng chứng

- Kết:

Khẳng định lại quan điểm cá nhân về vấn đề.

Bức thông điệp muốn gửi tới mọi người.

4 Một số lưu ý quan trọng

- Xác định rõ vấn đề nghị luận

- Bày tỏ ý kiến một cách rõ ràng: đồng tình, phản đối hoặc vừa đồng tình vừa phản đối.

- Đưa ra các lí lẽ hợp lý, logic, có căn cứ vững chắc để bảo vệ quan điểm của mình.

- Trình bày quan điểm cá nhân ở các khía cạnh khác nhau.
- Giữ thái độ khách quan, tránh xúc phạm hoặc nói quá tiêu cực về vấn đề hay người khác.